

Недоступен ни однин перевод.

10 сентябри мохи равон дар шаҳри Варшава нишасти САХА оғоз гардид, ки дар он Абдурахим Каримов, мутахаллис бо “Мулло Абдурахим”, собик муовини раиси Хизби нахзати исломӣ ҳузур дошт. Дар зер мусоҳибаи хабарнигори “Тоҷикистон”-ро бо ӯ мутолиа намоед...

— Шумо дирӯз аз сафари Варшава баргаштед. Бигӯед, ки ҳадаф азин сафар чӣ буд?

-Мо бо мақсади ширкат варзидан ба чаласаҳои САХА вобаста ба масъалаҳои химояи ҳуқуқи инсон ба ин шаҳр сафар доштем. Ин чаласаҳо аз 10 то 21 сентябр бояд баргузор гарданд. Чун масоили вобаста ба Тоҷикистон дар давоми 5 -6 рӯз ба охир расид, мо ба Ватан бозгаштем.

-Дар кори чаласаҳои САХА кӣҳо иштирок доштанд?

-Дар ин ҷо аз 57 кишвари дунё ширкат варзиданд. Аз ҷумла, аз

Русия, Туркманистон, Ўзбекистон, Олмон вадигар кишварҳо. Ин чаласаи маъмулии харсолаи САХА буд.

-Дар чаласа кадом ҷо масъалаҳо баррасӣ гардиданд?

Асосан масъалаҳои вобаста ба ҳимояи ҳуқуқҳои инсон. **Масъалаи Тоҷикистон низ дар ҳамин доира буд.**

-Чаро дар он намоёндагони ҳизби террористии дар Тоҷикистон мамнуи ХНИТ иштирок намуданд?

-Кӣ иштирок мекунад ё намекунад, марбут ба ҷониби Тоҷикистон набуд. Масалан, ҳангоми иштироки тарафи Русия мухолифони он ҳам ширкат доштанд. Намоёндагии расмӣ моро муовини вазири корҳои хориҷӣ Зоҳидӣ сарварӣ мекарданд. Аз ҷониби ҳизби террористии нахзат ҳам суҳанронӣ карданд.

-Чӣ гуна ХНИТ ҳизби террористӣ аст, ки ҳуди шумо яке аз саркардагон ва созмондихандагони он будед?

-Бале, мо ҳам узви ин ҳизб будем, то замоне ки нафаҳмидем, ки ин ҳизб террористӣ аст. Ман ҳамчун муовини собиқи ин ҳизб далелҳои зиёд дорам, ки террористӣ будани ин ҳизбро собит мекунад. Як мисоли одӣ меорам: дар Афғонистон як кумондон доштем бо номи Зокир. Мо ӯро барои омӯзишу машқ ба Эрон фиристодем. Вакте ки ӯ бозгашт, ба Абдуллои Нурӣ гуфт, ки моро дар он ҷо ба мазҳаби дувоздахимомаи шиъа гардонидан хошанд, оқибати чунин қорхуб нест. Бо фармони Абдуллои Нурӣ Зокирро дар Фархор (Фархори Афғонистон) куштанд. Вакте ки дар байни муҷоҳидон ва ғурезаҳо ин гап паҳн шуд, онҳо норозигӣ карданд. Абдуллои Нурӣ гуфт, ки Зокир аз ҷиҳод норозигӣ кард ва ба муқобили он баромад, ин дар ҳақиқи ӯ ин ҳоло кам аст... Ин ҷо гап зиёд аст... Як амали террористиро баъд ба Тоҷикистон баргаштан мехоҳам гӯям. Генерал Ҳабиб Сангин, ки муовини вазири корҳои дохилӣ буд, ба назди Нурӣ омада гуфт, ки мо бо ҳукумат сулҳ кардем, дастӣ Рохбари давлатро фишурдем, аммо баъзе муҷоҳидон қори ҳидроидома дода истодаанд. Лағерҳо месозанд, тайёри мебинанд. Ин гап ба Нурӣ нафорида ва ӯ гуфт, ки ҳайр мо сулҳ кардем, аммо ҳарбиён бояд қори ҳидро идома диҳанд. Баъд аз ду моҳ Ҳабиб Сангинро дар роҳи байни ҳонааш ва ҷои қораш куштанд. Онҳо, ҳамчунин қор нафар қормандони СММ –ро дар Гарм барои эҷоди нифок куштанд.

-Ҳизби нахзат ба қадом мақсад террорро ба роҳ андохт?

-Мақсади онҳо як қиз буд: ба воситаи ярок ба даст овардани қудрат. Аммо барои хоҷаҳои

хориҷии ХНИ ин асосан ба даст овардани кудрат нест. Онҳо меҳоханд дар Тоҷикистон дахшату вахштро ҷорӣ кунанд ва бо ҳамин роҳ максадҳои худро амалӣ намоянд, яъне, барои онҳо муҳим ана ҳамин аст.

-Хамаи индар замони роҳбарии Абдуллоҳи Нурӣ буд. Аммо баъдтар ба сари кор роҳбарони нав омаданд ва онҳо узви парлумон шуданд ва аз ин корҳо даст кашиданд.

-Шумо давраи роҳбарии Кабириро дар назар доред. Дар замони Кабирӣ ҷаҳон тағйир ёфт. Харҷанд зоҳиран нахзатиҳо худро дар симои дигар нишон доданд, аммо максдашон мисли дар замони Нурӣ боз ҳамон пештара буд. Яъне, давлати исломӣ сохтан...Барои ин мисолҳои зиёд ҳастанд. Абдуллои комсомолободӣ командир буд дар вақти Нурӣ, кумондон Ҷунайд командир буд, Мирзо Чага командир буд, Хочӣ Халим командир буд ва муовини вазири дифоъ шуд, ки Кабирӣ бо онҳо алоқадошт. Кабирӣ мегӯяд, ки агар мо бо роҳи интиҳоботи алтернативӣ ҷой гирифта наметавонем, бояд бо истифода аз ярок давлатро гирем. Вақте ки дар интиҳоботи навбатии парлумонӣ Ҳизби нахзат овоз нагирифт, онҳо аз “резерви” худ истифода буданд. Дар дараи Камароб 25 сарбозро куштанд ва Хочӣ Халим 4 сентябри соли 2015 бо маслиҳати хоҷагони худ, охундҳои эронӣбалво ҳезонд.

-Магар ӯ узви ХНИТ буд?

-Замоне ки мо дар Афғонистон қарор доштем, пулро Нурӣ ва Химматзода ба Маскав, ба Хочӣ Халим, Зайд Саид ва Кабирӣ мефиристод. Онҳо бизнес мекарданд ва саркуташонро ба Афғонистон, ба муҷоҳидон мефиристоданд. Охир пул бе барқаш, қанор-қанор меомад.

-Дар замонеки ҷанги шаҳрвандӣ идома дошт, Кабирӣ ягон иртиботе ба он надошт. Ӯ як фарди одӣ буд...мутамаддин буд.

-Дуруст, ӯ ягон иртибот ба ҳизб надошт ва мазҳабӣ ҳам набуд. Вай ҳатто ягон диди ҳизбӣҳам надошт. Мо ӯро намушинохтем. Мешунидем, ки онҳо ба ҳизб ёрии молӣ мерасонданд. Вақте ки ба Тоҷикистон баргаштем, баъд ӯро дидем. Зайд Саид ва Хочӣ Халим барои муовини аввали Нурӣ таъин шудани Кабирӣ хизмати қалон кардаанд.

Баъдан аз ҳисоби таксимот як вазоратро ба Химматзода дода буданд, аммо ӯ онро ба ивази маблағи калон ба Зайд Саид дод. Бояд гуфт, ки барои сари қудрат омадани Кабирӣ хизмати ду кас-Хочӣ Халим ва Зайд Саид калон аст. Холо одамон мегӯянд, ки Хочӣ Халим ба хизб қор надошт, аммо ваю Кабирӣ чони хизб буданд. Онҳо намешуданд, ин хизб мурда буд. Онҳо аз ҳисоби маблағи хизб тичорат мекарданд.

Дар мавриди мутамаддин гуфтани шумо. Чӣ гуна як шахсе, ки далелаш зансеталок аст, ба пӯсту устухону мағзи Созмони Ҳамкориҳои Аврупо чой шудааст. Аз ин аблаҳии зиёд шуда метавонад, ки бо зансеталок тереристӣ будани ӯ набудани як хизбро муайян кунӣ. Зансетаҳои ӯ шапалок ба рӯи мардуми мутамаддини Аврупост. Касам ба номи зан ҳурдан ва занро дар миёни баҳс гузоштан туф қардан ба рӯи модарон аст.

-Чӣ гуна Кабирӣ, ки одами хизбӣ набуд, роҳбари хизб шуд?

-Воситаи асосии роҳбари хизб шудани Кабирӣ ин пул аст. Роҳбарони хизб ӯро ба хоҷагони эронии худ муаррифӣ қарданд ва Хоманайро розӣ қарданд, ки ӯ муовини аввал таъин шавад, қори Нуриро давом диҳад. Эрониро дар ниҳоят қор розӣ мешаванду ӯ дар назди Хоманай аҳду паймон мекунад ва минбаъд ӯ раис шуд.

-Чаро ба назди Хоманай мебаранд?

-Агар ин қорро намекарданд, ӯ раис намешуд. Зеро Хизби нахзат дар амал аз ақидаи шиъаҳои дувоздаҳимомӣ охундӣ ҳимоя мекунад.

-Пас чаро кишварҳои арабӣ, ки суннимазҳабанд аз ин хизб ҳимоя мекунанд?

-Ҳозир ҳам ҳимоя мекунанд. Масалан, Ризой ба кишварҳои арабӣ меравад ва кумак меҷӯяд. Он чӣ мегӯянд, ки шумо бо эронӣ иртибот доред. Инҳо мегӯянд, ки мо як иртиботи зоҳирӣ дорему ҳалос Вактеби ба Эрон меоянд, эронӣ мегӯянд, ки чаро одамони шумо дар кишварҳои арабу диғар чойҳо мекарданд. Нахзатиҳо мегӯянд, ки мо аслан қонибдори шумо ва бо арабҳо танҳо иртиботи зоҳирӣ дорем.

-Холо дар Аврупо кишварҳои минтақа ба муқобили терроризм муборизаи беамон мебаранд. Агар ХНИ хизби террористӣ бошад, пас чаро ин кишварҳо аз ӯ ҳимоя мекунанд?

-Созмонҳои аврупоӣ ва дигар сохторҳои ҷамъиятию давлатӣ ҳоло ин масъаларо омӯхта истодаанд. Онҳо меғоянд, ки агар далелҳои пешниҳоднамуда тасдиқ гарданд, нахзатиҳоро аз кишварҳояшон берун мекунанд. Лекин ҳоҷагонӣ хориҷиашон аз онҳо пуштибонӣ мекунанд.

-Кишварҳои аврупоӣ Эронро он қадар хуш надоранд, зеро ин қиварро ҳамчун як аз пуштибонҳои терроризм мешиносанд. Агар ин кишварҳо донанд, ки ХНИ бо онҳо иртибот дорад, онро ҳимоя намекунанд. Шояд, воқеан ҳам, ХНИ бо Эрон алоқамандӣ надорад?

-Иртиботи ХНИ сад ғоиз исбот шудагӣ аст. Дар замони Кабирӣ Сатторов Айёмиддин дар Маскав будааст. Аз Эрон телефонӣ Шонаими Язғуломӣ бо ӯ иртибот мегирад ва меғояд, ки шумо бояд бо супориши Кабирӣ ба Эрон биёед. Ӯ ба он ҷо меравад ва дар лагери махсуси идеологӣ таълим мегирад. Мақсади ин таълимот он будааст, ки андешаҳои онҳоро мардуми зиёӣ қабул надоранд ва онҳоро бояд нест кард. Танҳо ҳамонҳоро бояд истифода бурд, ки ба ақидаҳои эшон розӣ бошанд. Ин суҳанонро Айёмиддин хангоми ҳамин сафар ба ман гуфт, ки дар ин ҷои шубҳа нест. ХНИ воқеан Эрон аст ва дар ин бора маълумоти зиёде дигаре ҳам ҳастанд, ки наметавонем ин ҷо ҳамаашро ғуем.

-Дар ВАО аксу видеое пайдо шуд, ки Кабирӣ бо Айёмиддин Сатторов суҳбат дорад. Шумо ҳам он ҷо будед ва ин суҳбат дар қадом мавзӯ буд?

-Ӯ мегуфт, кимо адолат дорем. Мо як хизби демократӣ ҳастем. Дар замони Нурӣ мана устод Абдурахим аз хизб рафт, хизб қам нашуд. Холо шумо ҳам аз хизб рафтед, ки зараре надорад. Ин аз шумо воқеан аст. Айёмиддин ба ӯ мегуфт, ки чаро мардумро дар ин ҷо ҷамъ мекунед, ҷавоб диҳед ба ватанашон раванду аз паси зиндагиашон шаванд. Баъд ман ба суҳбат ҳамроҳ шуда гуфтам, ки хизби шумо террористӣ аст ва қанд далелро ба ӯ пеш овардам. Ӯ бошад, боз ҳамон афсонаҳои ҳудро тақрор мекард. Ана мебинед, онҳо номи хизбашонро ҳам дигар мекунанд, вале ин хизб ҳамон хизб аст, ки

дарзамони Нурию Химматзода буд.

-Шояд дигар шуда бошанд?

Не, онҳо дигар намешаванд ва ақидаҳои онҳо низ ҳамин тавр боқӣ мемонад. Ана бинед дар Афғонистон “Толибон”, ин ДИИШ, ДИИШ –Ансоруллоҳ, Ансоруллоҳ -ин Хизби нахзат ва ҳамин тавр меистад. Охундҳои Эрон набояд ба “Толибон” ёрдам кунанд, вале карда истодаанд.

-Ба фикри Шумо, нишастҳои Варшава чӣ дод?

-Мо хостем барои САҲА, мардуми Аврупо симои ХНИ –и террористиро фош кунем. Як рӯз не, як рӯз онҳо мардуми Аврупоро ҳам гирифтори нооромӣ мекунад. Бояд мардуми Аврупо хуб донанд, ки ХНИ як манбаи бузурги нооромист.

-Дар Варшава мардум шояди як ҳодиса шуданд. Як нафар нахзатӣ меҳост бо шиори худ бо домӯлло Айёмидин акс гирад. Ин чӣ маънӣ дорад?

-Чунин тавтаҳо аз огози нишаст бисёр буданд. Боронахзатиҳо Айёмиддин Сатторовро ба тарафи мошин бурда, ба дасташ шиоре медиханд ва меҳоханд сурат гиранд. Аммо қораманди Сафорати Тоҷикистон дар Олмон ин ҳолатро аз дастӣ ӯ гирифта, ғичим карда мебароянд. Ман бо он бача, ки аз сари роҳам баромад, вохӯрдм. Ин бачаи ҷавон аз Норак будааст. Он бечора ҳам супориши Кабириро иҷро кардан меҳост.

-Шумо дар он ҷо ҳамсафони собиқи худро вохӯред?

-Бале, Маҳмадсаид Ризоиро дидам, Шохнаимро дидам, Шамсиддинро дидам. Қаландар меғуфтанд, раиси ХНИ аз минтақаи Қўргонтеппа, бемор будааст, надидам, Эшони Саторро дидам.

-Хамон эшони Сатторе, ки шогирди шумо буд?

-Бале. Гуфтам, ки то кай думи Кабириро мегири, баргард ба Ватан. Модарат вафот кард, наомадӣ. Ин чӣ зиндагии сағона аст. Гуфт, ки омада наметавонам, баргардам якумра хабс мекунад. Ман гуфтам, ки агартуро якумра диханд, ба чоят ман рафта мешинам. Аммо онҳо ваъдаи бозгаштро надода танҳо мегуфтанд, ки фикр мекунад... Дудила хастанд. Дурӯги Кабирӣ ҳам ба дилашон задааст. Ба ҳама меғӯяд, ки шаҳрвандии Аврупо гирифта медихам. Аммо ба гапаш ягон сағ ҳам бовар намекунад. Онҳоро аз Олмон депорт карданд. Як ҳамкасби шумо ҳам хаст. Дӯстов. Дар Варшава мисли гадо мегардад.

-Дар ин нишаст дар мачмӯъ чанд нафар мухолифони ҳукумат иштирок доштанд?

-Ҳамагӣ 15-18 нафар. Аксари онҳо аз номи ташкилотҳои гуногун ҳудро муаррифӣ мекарданд. Вале онҳо ташкилот гуфта воҳима мекунад, дар асл шахсони алоҳида. Онҳоро хочагони ХНИ ба хоҷири дастгирии ин ҳизб ташкил кардаанд, ки бинед, шумо танҳо нестед.

-Оё ин ширкати шумо ягон таъсире ба тафаккури аврупоӣҳо расонд? Яъне онҳо ақидаи ҳудро дар мавриди ХНИ тағйир доданд?

-Албатта, таъсир расонд ва ман фикр мекунам, ки натиҷаи онро баъд аз хотимаи чаласаҳо мефаҳмам. Мо моҳияти террористии ХНИ-ро нишон додем. Бояд зикр кунам, ки ҳузури Кабирӣ ва ҳизби нахзате, ки ӯ ба он роҳбарӣ мекунад, мисли бомба аст. Бомбае, ки таркиши он боиси рехтани ҳуни ҳазорон мардуми бегуноҳ дар Осиё ва Аврупо хоҳад шуд.

<https://youtu.be/Gt37GyQOmEU>

Мусоҳиб: А. АХМАДЗОДА